

בחירת מסגרת חינוכית פרטית לילדים

מאת: חן כפיר-גולן

מהרגע הראשון בו אתם נפרדים מילדיכם לאחר חופשת הלידה ועד היותו/ה בן 3-4 שנים, הנכם נדרשים למצוא עבורו/ה מסגרת חינוכית ראויה, תומכת, חמה ומלמדת. כהורים אנו רוצים להיות בטוחים שעשינו את הבחירה הנכונה עבור ילדינו אשר לרוב נמצאים במסגרת החינוכית מספר שעות רב יותר מזמן שהותם בבית במהלך היום.

שלל המסגרות הפרטיות הקיימות לגילאים אלו, לרוב אינן נמצאות בפיקוח כלשהו ושונות האחת מהשנייה במאפיינים רבים: ניהול הגן, השכלת הצוות, בטיחות, יחס בין מספר הילדים למספר אנשי הצוות החינוכי, גודל הקבוצה, המבנה הפיזי של הגן על היבטיו השונים, תזונה ועוד.

ההיצע גדול ושטף המידע שאנו מקבלים בהתרשמותנו מהגן גורם פעמים רבות לתחושות של בלבול וחוסר מסוגלות להחליט מה נכון עבורנו ועבור ילדינו. האם לבחור בגן שהצוות נראה חם ואוהב אך הגן לא בטיחותי? האם לבחור בגן שמאוד התרשמתי מהגננת אך קבוצת הילדים גדולה מדי לטעמי? האם לבחור בגן שקיבלתי עליו המלצות חמות אך אני לא התרשמתי שזהו המקום הנכון עבור בני/בתי? שאלות כאלה ועוד עולות בתהליך בחירת גן.

לפני הכל, אנו רוצים שילדינו ירגישו אהובים ומוערכים, שהגן יהיה מקום שהם אוהבים להגיע אליו ולשהות בו, שיחוו חוויות חיוביות ומעצימות, שירגישו שייכים ושאלו נהיה עם תחושת ביטחון שזה אכן המקום הנכון לילדנו.

להלן נקודות חשובות שכדאי לבדוק ולשים אליהן לב בבחירת גן:

- **קבוצות גיל:** מהם גילאי הילדים בגן? האם יש קבוצת גיל אחת בה גילאי הילדים פרוסים על פני שני שנתונים או שקבוצת הגיל מונה ילידי אותו שנתון? האם יש בגן יותר מקבוצת גיל אחת כך שבשנה הבאה ילדיכם יוכל להישאר באותו הגן ולא תאלצו למצוא מסגרת חדשה עבורו? במידה וקיימת יותר מקבוצת גיל אחת איך מתקיימת הפרדה - האם לכל קבוצה יש גננת וצוות חינוכי בנפרד, האם החלל / החצר משותפים והפרדה רק בזמנים מסוימים?

- **הצוות החינוכי בגן:** האם הגננת מוסמכת? האם מנהלת הגן היא חלק מהצוות בגן או מתפקדת כגננת מוסמכת של הקבוצה? האם המנהלת אמונה רק על התפקיד הניהולי ולא נמצאת בגן באופן פיזי? האם הסייעות מוסמכות ומהוות צוות קבוע בגן?
- **יחס בין מספר הילדים לבין מספר אנשי הצוות החינוכי:** מהו מספר אנשי הצוות ומהו מספר הילדים? האם יתכן שיצטרפו ילדים נוספים במהלך השנה? מהו מספר הילדים המקסימלי לקבוצה זו בגן? כדאי לקחת בחשבון שככל שגיל הילדים צעיר יותר כך נדרש מספר גדול יותר של אנשי צוות (ניתן ורצוי לבדוק בטבלאות שמפרסם התמ"ת את היחס המומלץ לכל גיל).
- **ניקיון והיגיינה:** האם מקפידים על שטיפת ידיים לאחר השימוש בשירותים, לפני ארוחות? האם החלפת טיטולים נעשית באופן היגייני הכולל משטח חד פעמי ואישי לכל ילד ושטיפת ידיים במעבר בין ילד לילד? האם השירותים נקיים ומקפידים על ניקיונם באופן שוטף? האם מרחב הגן והחצר נקי ומאורגן? האם המצעים אישיים לכל ילד וכל כמה זמן מחליפים מצעים? איך שומרים מוצצים? האם יש בקבוק אישי או כוס מים לכל ילד?
- **תזונה:** מהו התפריט של ארוחת הבוקר והצהריים (גיוון / בשרי או צמחוני / ירקות בכל ארוחה)? האם מוגש בשר באופן יומיומי? האם האוכל מבושל בגן או על ידי גורם אחר? מה מגישים לילדים לארוחת ארבע לאחר השינה? מה הגישה ביחס לדברי מתיקה? האם ומתי מוגשים לילדים פירות במהלך היום?
- **בטיחות:** האם צוות הגן עבר הכשרה במתן עזרה ראשונה? האם השערים בגן בטיחותיים (למניעת יציאת ילדים מהגן, בעלייה או ירידה ממדרגות אם קיימות)? האם המשחקים והמתקנים השונים של הגן בטיחותיים (ולא שבורים, חדים וכו')? האם לילדים יש גישה חופשית למטבח או שקיימת הפרדה (רלוונטי במיוחד אם בישול הארוחות מתקיים בגן)? האם הצוות שותף שתיה חמה לילדים או שלילדים יש איזושהי גישה למים רותחים (בברז למשל)? האם ארגז החול מכוסה בזמן שאיננו בשימוש, מנוקה ומטופל כראוי? האם הגן מחובר ללחצן מצוקה? האם קיים מטף לכיבוי אש? האם הגן מרושת במצלמות? האם יש חדר ביטחון בגן (ממ"ד)?
- **התייחסות לנושאים התפתחותיים:** כיצד מתייחסים לתהליך גמילה מטיטולים? נשיכות? הצבת גבולות? מוצץ במהלך היום בגן?

- **עיצוב סביבת הגן** : האם ישנם לוחות תוכן ולוחות פעילות? האם החלל והחצר מתאימים למספר הילדים? האם המשחקים ומתקני החצר מותאמים לגיל הילדים? האם האסלות והכיורים מותאמים לגובה הילדים כך שיוכלו לפתח עצמאות? האם יש ארגז חול?
- **העברת תכנים חינוכיים** : האם הגננת מעבירה מפגשים באופן יומיומי? האם מוגשים לילדים חומרים להתנסות ויצירה? אילו חוגים יש בגן (תנועה, מוסיקה, בעלי-חיים וכו')?
- **סדר היום בגן** : מהו סדר היום - זמני ארוחות, מפגש, שינה, משחק חופשי, חצר וכו'. האם הילדים מחולקים לקבוצות במהלך היום או שכל הפעילויות נעשות באותו זמן עם כל קבוצת הילדים (ארוחות, חוגים, מפגש וכדומה)?
- **שעות פעילות ולוח חופשות** : מהן זמני הפעילות? האם ניתן להירשם לגן רק עד הצהריים במידה ומעוניינים בכך? האם ניתן להאריך את סיום היום בתמורה לתשלום נוסף? מהן החופשות במהלך השנה ומתי יש חופש בחודש אוגוסט?
- **עלויות** : מהי העלות החודשית לגן ומהן אפשרויות התשלום? האם ישנן עלויות נוספות (ועד, מסיבות מיוחדות, חוגים, ביטוח וכו')? מה המדיניות במקרה של הפסקת הפעילות מסיבות שונות?
- **אווירה בגן** : מה הרגשתם כשנכנסתם לגן? האם נעים לכם ? האם הצוות החינוכי היה מסביר פנים? האם היתה אווירה מזמינה ורגועה? האם מצא חן בעינכם החלל ועיצוב הגן?
- **המלצות** : כדאי להגיע לגן שקיבלתם עליו המלצות חמות, אך תחושותיכם חשובות יותר. אם קיבלתם המלצות אך אתם לא התחברתם באופן אישי - הקשיבו לליבכם.
- **פיקוח והדרכה** : האם הגן מפוקח על ידי גורם כלשהו? האם צוות הגן מלווה ומודרך על ידי איש מקצוע בסוגיות חינוכיות והתפתחותיות שונות?

חשוב שההחלטה תהיה תואמת לאינטואיציה שלכם כהורים אך גם מושכלת ומבוססת על נתונים נוספים אשר חשובים לא פחות. יעוץ מקצועי יכול לשפוך אור על הנקודות המהותיות בבחירת מסגרת חינוכית.

חן כפיר גולן היא יועצת חינוכית מומחית לגיל הרך (MA), מדריכה הורים וצוותים

חינוכיים, מלווה ומייעצת בבחירת מסגרת חינוכית לגיל הרך ויועצת שינה בשיטת

לילה טוב.